

УДК 811.111–628.37.53

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2025-1-3>

СТИЛІСТИЧНІ ПРИЙОМИ ОПИСУ ЕМОЦІЇ БОЛЮ (PAIN) В ГОТИЧНИХ РОМАНАХ

Приходченко Олександра Олексіївна,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування

Запорізький національний університет

prihodchenkoaleksandra@gmail.com

orcid.org/0000-0002-8468-2453

Емоції є одним із найбільш яскраво виражених елементів психічного та соціального життя людини, а також найважливішим людським фактором у культурі та соціумі. Емоційний концепт є, по суті, різновидом культурного концепту з додатковими емотивними, ціннісними та оцінними характеристиками. Емоційна концептосфера готичних романів складається з сукупності концептів (тобто ментальних одиниць знання), притаманних певній культурі чи мовному простору. Вона формує своєрідну «ментальну карту» світу для носіїв мови. Ці концепти можна поділити на гіперконцепти та гіпоконцепти. Кожен з гіпоконцептів має свої власні мікроконцептосфери. Емоційна концептосфера БІЛЬ (PAIN), де гіперконцептом є концепт PAIN налічує вісім гіпоконцептів. Життя людини супроводжується великою кількістю як позитивних, так і негативних емоцій. Однією з негативних емоцій, яка відіграє важливу роль в існуванні, є біль. Зважаючи на ситуацію, в якій опиняється людина, біль може бути фізичним або емоційним. За допомогою використання персоніфікації, істота-біль в готичних романах зображена як така, що вміє думати, має необхідні кінцівки (зокрема руки) для того, щоб виконувати свої дії та, завдяки порівнянням із скальпелем, видається достатньо точною, щоб наносити удари саме в те місце, де буде найгірше. Істота-біль може погіршувати життя інших створінь, заважаючи їм думати, виконувати необхідні дії. Найпродуктивнішим способом опису болю виявилось використання епітетів, оскільки саме вони демонструють не лише різні характеристики власне болю, а й вказують на ставлення оточуючих до нього, описують його властивості та особливості. Основними стилістичними прийомами, що характеризують біль в готичних романах є: метафора, порівняння, епітет, персоніфікація, антитеза, анафора, анадіпложис. За допомогою різноманітних стилістичних прийомів досягається опис болю як такого, що легко співвідноситься з різними природними явищами, здебільшого – нестабільними та неконтрольованими, такими як лавина ('avalanche'), блискавка ('lightning'), демонструючи несподіваний та нестатичний характер болю, його невідворотність та руйнівний характер.

Ключові слова: емоція, картина світу, концептосфера, біль, гіперконцепт, гіпоконцепт, концептуальна метафора, стилістичний прийом.

STYLISTIC DEVICES FOR DESCRIBING THE EMOTION PAIN IN GOTHIC NOVELS

Prykhodchenko Oleksandra Oleksiivna,

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages for Specific Purposes

Zaporizhzhia National University

prihodchenkoaleksandra@gmail.com

orcid.org/0000-0002-8468-2453

Emotions are one of the most prominent elements of a person's mental and social life, as well as the most important human factor in culture and society. An emotional concept is, in essence, a type of cultural concept with additional emotional, value and evaluative characteristics. The emotional concept sphere of Gothic novels consists of a set of concepts (i.e. mental units of knowledge) inherent in a certain culture or linguistic space. It forms a kind of "mental map" of the world for native speakers. These concepts can be divided into hyperconcepts and hypoconcepts. Each of the hypoconcepts has its own microconceptospheres. The emotional concept sphere PAIN, where the hyperconcept is the concept PAIN, has eight hypoconcepts. Human life is accompanied by a large number of both positive and negative emotions. One of the negative emotions that plays an important role in existence is pain. Depending on the situation in which a person finds himself, pain can be physical or emotional. Through the use of personification, the pain-creature in Gothic novels is depicted as one which is able to think, have the necessary limbs (in particular, hands) to perform its actions, and, thanks to comparisons with a scalpel, seems precise enough to strike exactly where it will be the worst. The pain-creature can worsen the lives of other creatures, preventing them from thinking and performing the necessary actions. The most productive way to describe pain was the use of epithets, since they demonstrate not only the various characteristics of the pain itself, but also

indicate the attitude of others towards it, describe its properties and features. The main stylistic devices that characterize pain in Gothic novels are: metaphor, comparison, epithet, personification, antithesis, anaphora, anadiplosis. Using various stylistic techniques, the description of pain is achieved as one that is easily correlated with various natural phenomena, mostly unstable and uncontrolled, such as an avalanche ('avalanche'), lightning ('lightning'), demonstrating the unexpected and non-static nature of pain, its inevitability and destructive nature.

Key words: emotion, worldview, conceptsphere, pain, hyperconcept, hypoconcept, conceptual metaphor, stylistic device.

Вступ. Важливе місце в концептосфері будь-якої національної мови займають емоції – соціо-культурний феномен, що виконує безліч функцій (Малиненко, 2014: 186–192). Емоції є одним із найбільш яскраво виражених елементів психічного та соціального життя людини, а також найважливішим людським фактором у культурі та соціумі.

Емоційний концепт є, по суті, різновидом культурного концепту з додатковими емотивними, ціннісними та оцінними характеристиками (Chentsova-Dutton, 2020: 48–64).

Емоційна картина світу існує у вигляді емоційних концептів, що утворюють концептосферу народу. Основою для емоційного концепту служить універсальне поняття про емоцію, яка, будучи важливою складовою життя, знаходить об'єктивацію в мові.

Емоційна концептосфера. В готичних романах емоційна концептосфера складається з сукупності концептів (тобто ментальних одиниць знання), притаманних певній культурі чи мовному простору. Вона формує своєрідну «ментальну карту» світу для носіїв мови.

Ці концепти можна поділити на гіперконцепти та гіпоконцепти (Голубовська, Харитонova, 2019: 77–93). Кожен з гіпоконцептів має свої власні мікроконцептосфери.

Емоційна концептосфера БІЛЬ (PAIN), де гіперконцептом є концепт PAIN налічує вісім гіпоконцептів. Життя людини супроводжується великою кількістю як позитивних, так і негативних емоцій. Однією з негативних емоцій, яка відіграє важливу роль в існуванні, є біль. Зважаючи на ситуацію, в якій опиняється людина, біль може бути фізичним або емоційним. Згідно із визначенням болю, наданим Міжнародною асоціацією з дослідження болю (IASP) у 2020 році, біль було визначено як "відчуття, що комбінує неприємні сенсорні та емоційні аспекти і може бути безпосередньо асоційованим або сприймається як асоційований із реальним чи можливим ушкодженням тканин" (Цимбалістова, Примоленна, 2024: 172–177).

Базуючись на аналізі готичних романів та романів-трилерів, нами було встановлено, що емоція 'PAIN' (біль) є більш частотною для

готичних романів. Нами було зроблено припущення, що це обумовлене двоїстим характером основних діючих осіб досліджуваних романів – надприродних істот, здебільшого вампірів, які колись були людьми (тобто відчували всі емоції, які притаманні звичайним смертним), а тепер перетворились на інших істот, для яких характерними є гіпертрофовані відчуття та сприйняття реальності (через посилення всіх чуттів після перетворення на вампіра).

Мовні засоби зображення болю. Біль (PAIN), зазвичай, описано як живу істоту, яка забрала, привласнила все життя головної героїні, що зображено за допомогою фразового дієслова 'to take over' ('to get into one's hands, control, or possession' (The Free Dictionary) та прикметника 'whole' ('constituting the full amount, extent, or duration' (The Free Dictionary), який використовується разом із лексемою 'life': "**At the pain and horror and helplessness that have taken over my whole life**" (Wolff, 2020: 17) Частотним є поєднання болю ('pain') та жаху ('horror') при описі емоційного стану героїв, що підтверджує гіпотезу про те, що ці концепти є складниками однієї концептосфери у межах готичних романів.

Біль схарактеризовано, як **розумну істоту**, яка може взяти гору над людиною, бути сильнішою за неї, перехитрити, що описано за допомогою дієслова 'to overmaster' ('to overpower by superior force; overcome' (The Free Dictionary): "...but the **pain overmastered her...**" (Stoker, 1994: 277).

Намагання істот (як смертних, так і надприродних) сховатися від **істоти-болю**, зробити так, щоб їх було важко знайти є досить логічним, оскільки будь яке створіння намагається уникнути негативних та болючих емоцій. Використання заперечної форми модального дієслова 'might' – 'might not' ('express absence of possibility or probability' (The Free Dictionary) та дієслова 'to find' ('discover; come upon by chance; obtain by search or effort' (The Free Dictionary by Farlex) вказують саме на бажання виключити будь яку вірогідність успішності пошуків істоти-болю: "... where the **pain might not find me.**" (Kristoff, 2021: 590).

Істоту-біль зображено як **хижака**, або **мисливця**, який полюбає вражати певну частину тіла живої істоти. Перш за все біль атакує **мозок**, перетворюючи його на піддатливу субстанцію, на що вказує лексема *'putty'* (*'a doughlike cement made by mixing whiting and linseed oil'* (The Free Dictionary). Результатом такого впливу є неможливість рухатись або приймати будь-які рішення, що підкреслюється за допомогою епітету *'silly'* (*'semiconscious; dazed'* (The Free Dictionary): *"Her pain, her rage, turning my brain into silly putty"* (Hamilton, 2007: 157). Використання лексем *'pain'* (біль) та *'rage'* (лють) для характеристики впливу на людину, підтверджує гіпотезу про те, що концепт *'RAGE'* є складником концептосфери *'PAIN'* в готичних романах.

Наступною частиною тіла, яка може бути атакована болем, є **горло**, за допомогою якого відбувається процес дихання, яке є життєво необхідним для живих істот. Використання фразового дієслова *'to chase up'* (*'to pursue persistently and energetically in order to obtain results'* (The Free Dictionary) вказує на наміри істоти-болю захопити контроль над живою істотою та унеможливити її подальше існування, а також підтверджує асоціацію з мисливцем або хижаком: *"...as hot pain chased up his throat."* (Rollins, 2013: 103). Той самий ефект досягається істотою-болем, коли вона перерізає (*'cut across'* – *'to penetrate with a sharp edge'* (The Free Dictionary) шию. Болісний ефект підсилюється за допомогою епітету *'sharp'* (*'intense; severe'* (The Free Dictionary): *"A sharp pain cut across his neck."* (Rollins, 2013: 103).

Дії, які істота-біль виконує, спускаючись **спиною** живих істот, описано за допомогою фразового дієслова *'to shoot down'* (*'to bring down by hitting and damaging with gunfire or a missile'* (The Free Dictionary), вказуючи на жорстокі наміри: *"Pain shot down my spine."* (Armentrout, 2020: 303).

Найбільший вплив істота-біль має на **руки** живих істот, оскільки саме з їх допомогою можливо чинити супротив. Так, істота-біль може посилити свій вплив шляхом посилення (*'to shoot up'* – *'to increase dramatically in amount'* (The Free Dictionary) або розходитись по всіх руці (*'to come up'*), заважаючи виконувати будь-які дії: *"... the pain that shoots up my arm at the movement."* (Wolff, 2020: 253); *"The pain seemed to be coming up his arm ..."* (King, 2011: 143). Ще одна дія, яка видається болючою – це розрізання, яке описано за

допомогою фразового дієслова *'to cut over'* (*'to divide or cut (something) into parts or slices'* (The Free Dictionary): *"Pain sliced over his palm"* (Roberts, 2006: 19).

Важливим місцем на тілі людини, яке може бути атаковане болем – це **живіт**. За допомогою фразового дієслова *'to rip through'* (*'to move very powerfully through something, destroying it quickly'* (Cambridge Dictionary) дії болю описано як дуже швидкі та руйнівні. Зазначений ефект підсилюється за допомогою словосполучення *'to bend double'* (*'standing with their upper body curved forwards and down towards the ground, often as a result of strong emotion or pain'* (Cambridge Dictionary), вказуючи на силу болю: *"I gasped, bending double as a spasm of pain ripped through my belly..."* (Kristoff, 2021: 398).

Стилістичні прийоми ілюстрації болю. Однак, зазвичай, істота-біль не зупиняється лише на окремих частинах людського тіла. Навпаки, біль описаний за допомогою персоніфікації намагається захопити **все тіло** істоти. Істота-біль описана як така, що має дві руки (*"like two arms"*), якими вона може оточити (*"to enclose"* – *'to surround on all sides'* (The Free Dictionary) та нанести шкоду. Рівень болю визначається за допомогою епітета *'searing'* (*'burning, intense'* (The Free Dictionary), демонструючи його болісність та силу: *"... the pain searing through my arm, something enclosing my chest like two arms..."* (Rice, 2008: 230).

Використання метафоричного порівняння болю із **скальпелем** (*"pain lanced"*) вказує на точність, гостроту та вираженість, з якою діє істота-біль і вражає життєво-важливі ділянки людського тіла, а саме – голову (*"head"*), спину (*"back"*), грудну клітину (*"chest"*), живіт (*"stomach"*), гомілки (*"shin"*), завдяки яким істота рухається та може врятуватись: *"Pain lanced his back, then his head, then his chest and stomach and shins..."* (King, 2011: 244). Так само, під вплив болю, особливо від електричного струму (*"electric trails of pain"*), який описаний за допомогою лексеми *'trail'* (*"a mark, trace, course, or path left by a moving body"* (The Free Dictionary), тобто такий, що залишає по собі певний слід, можуть підпадати стегна (*"thigh"*) та руки (*"hands"*): *"... tore electric trails of pain into his chest, his thigh, his hands"* (Rollins, 2013: 103).

Інша дія, яку виконує істота-біль для того, щоб погіршити існування іншої істоти – вона **заважає дихати**. Ця дія продемонстрована до допомогою дієслова *'to steal'*: *"He had to*

catch the breath the pain stole." (Roberts, 2006: 145). Також істота-біль може осліплювати, що продемонстровано за допомогою дієслова *'to blind'* (*"to deprive of sight"* (The Free Dictionary): *"The pain was blinding..."* (Kristoff, 2021: 636).

З іншого боку, істоту-біль можна змусити **зникнути**, якщо докласти до цього зусиль, що зображено за допомогою дієслова *'to dissipate'* (*'to drive away; cause to vanish'* (The Free Dictionary): *"... let the pain dissipate."* (Wolff, 2020: 239). Також істоту-болю можна позбутись, навіть якщо вона постійно присутня в житті (*'continually'* – *"recurring regularly or frequently"* (The Free Dictionary). Така дія зображена за допомогою фразового дієслова *'to push back'* (*"the act of forcing the enemy to withdraw"* (The Free Dictionary) для вказівки на той факт, що істоту-біль змусили відступити: *"... and pushed back the pain that continually ran through her blood..."* (Rollins, 2020: 32). Також істота-біль може піти, описано фразовим дієсловом *'to go away'*: *"...his pain had gone away..."* (Armentrout, 2020: 39).

Інколи істота-біль може видаватись **гарною** та такою, яка **допомагає**. Зокрема, за допомогою дієслова *'to beg'* (*"to ask for (something) in an urgent or humble manner"* (The Free Dictionary) автор вказує на те, що герою благає біль допомогти йому не втратити зв'язок із теперішнім, з реальністю: *"... begging the pain to keep him present"*. (Rollins, 2020: 139).

Отже, за допомогою використання персоніфікації, істота-біль в готичних романах зображена як така, що вміє думати, має необхідні кінцівки (зокрема руки) для того, щоб виконувати свої дії та, завдяки порівнянням із скальпелем, видається достатньо точною, щоб наносити удари саме в те місце, де буде найгірше. Істота-біль може погіршувати життя інших створінь, заважаючи їх думати, виконувати необхідні дії. Також ця істота є достатньо розумною, щоб атакувати найважливіші частини людського організму, такі як горло, живіт та спину. Однак, за деяких умов, істота-біль може допомагати або зникати. Все це вказує на негативний характер болю, його всеохоплюючий характер та вплив на емоційний стан героїв.

Іншим стилістичним засобом, який використовується для опису болю, є антитеза. З її допомогою біль протиставляється різним **станам**, в яких може перебувати жива істота. Зокрема, така негативна емоція як біль (*'pain'*) прирівнюється до стану людини, в якого під-

вищена температура (*'fever'*) та протиставляється позитивним силі (*'strength'*) та увазі (*'sight'*): *"Cool his fever, ease his pain so that strength and sight remain"* (Roberts, 2006: 27).

Протиставлення також зображено на рівні **кількості** перенесеного героями досліджуваних романів болю. Автор вказує на те, що спочатку біль (*'pain'*) займала стільки ж місця скільки й непокірність (*"defiance"*), використовуючи для цього словосполучення з епітетом *'equal'*, підкреслюючи їх однаковість та рівнозначність (*"having the same quantity, measure, or value as another"* (The Free Dictionary) – *"equal parts"*. Однак, згодом, біль став сильнішим та звівся до однієї єдиної точки, що змальовано за допомогою прикметника *"single"* (*"consisting of one part, aspect, or section"* (The Free Dictionary), вказуючи на його одиночний та всепоглинаючий характер: *"A gasp escaped him, equal parts pain and defiance <...> His pain drew to a single point..."* (Rollins, 2020: 195).

Протиставленню також підлягає і **ступінь** болю, для чого використовується прийменник *'such'* (*"to so extreme a degree"* (The Free Dictionary), вжитого на позначення сильного болю, який виступає антиподом до ще більшого болю, описаного за допомогою вищого ступеня порівняння (*"greater"*), підсиленого прийменником *'even'* (*"to a greater degree or extent"* (The Free Dictionary). Окрім цього, наведений приклад ілюструє протиставлення приналежності болю конкретній людині та тому, хто його спричинив, що описано за допомогою двох займенників *"you"* і *"myself"*: *"I have caused you such pain, Paul, I know. <...> I caused myself an even greater pain"* (Kostova, 2005: 472).

У деяких випадках біль розцінюється як **нагорода** (*"reward"*). За допомогою протиставлення автор підкреслює той факт, що одна і та сама емоція може мати відмінне значення на різних етапах життєвого шляху. Так, для героя-дитини (*"when I was a boy"*) біль означав **покарання**, що зображено лексемою *'punishment'* (*"the imposition of a penalty or deprivation for wrongdoing"* (The Free Dictionary) на позначення кари за певні неправильні дії. Однак, у дорослому віці, що зображено за допомогою прислівника *"now"*, який вказує на конкретний час, коли відбувається дія, біль означає **нагороду** – *"reward"* (*"a consequence that happens to someone as a result of worthy or unworthy behavior"* (The Free Dictionary), **щастя** або **насолоду** – *"bliss"* (*"extreme happiness; ecstasy"* (The Free

Dictionary) та навіть спасіння або **порятунку** – “*salvation*” (“*preservation or deliverance from destruction, difficulty, or evil*” (The Free Dictionary). Таке протиставлення демонструє зміну емоційного ставлення до певних речей, відповідно до життєвих ситуацій та переоцінки навколишнього середовища: “*Pain had been punishment when I was a boy. But now it had become reward. Bliss in torment. Salvation in suffering*” (Kristoff, 2021: 188).

Наявність емоцій є характерною рисою для будь-якої людини, яка є живою та активною. Однак, після смерті людина припиняє відчувати, отже всі емоції зникають. Саме на це звертає увагу автор, протиставляючи **біль** (“*pain*”) нічому (“*nothing*”) – **відсутності** будь-яких емоцій. Використання епітетів “*soul-crushing*” (“*completely devastating or demoralizing*” (The Free Dictionary) та “*fiery*” (“*being in an inflamed, usually painful condition*” (The Free Dictionary) на позначення болю як руйнівного, спустошуючого та неймовірно сильного підкреслює бажання позбутися його, на що вказує прислівник “*finally*” (“*in the end; at last; eventually*” (The Free Dictionary): “*And then the soul-crushing, fiery pain until, finally, nothing.*” (Armentrout, 2020: 209).

Схожу антитезу бачимо у наведеному нижче прикладі. Використання метафоричного порівняння сильного **болю** з чимось **цінним**, а отже і тим, що можна вигідно **обміняти** – “*wealth of pain*” (“*wealth*” – “*goods and resources having value in terms of exchange or use*” (The Free Dictionary), протиставляється повній **відсутності** будь-яких **емоцій**, за допомогою прислівника “*devoid*” (“*completely lacking; destitute or empty*” (The Free Dictionary), підсиленого прикметником “*completely*” (“*absolute; thorough*” (The Free Dictionary) – “*completely devoid of emotions*”, вказуючи на наповненість життя героїв болем, його першочерговість та неминучість: “*There’s a wealth of pain in those four words, even though the tone Jaxon uses is completely devoid of emotion.*” (Wolff, 2020: 201).

Отже, за допомогою антитези біль протиставляється різним станам, якими характеризується існування істоти. Біль як негативне явище, зазвичай протиставляється позитивним феноменам, таким як сила (“*strength*”), увага (“*sight*”), нагорода (“*reward*”), насолода (“*bliss*”), спасіння (“*salvation*”). На нашу думку, це вказує не лише на зміну ставлення до оточуючого середовища, а й еволюцію розуміння емоційних станів героїв відповідно до їх розвитку.

Найпродуктивнішим способом опису болю виявилось використання епітетів, оскільки саме вони демонструють не лише різні характеристики власне болю, а й вказують на ставлення оточуючих до нього, описують його властивості та особливості.

Біль схарактеризовано за допомогою **різних ступенів страху**, оскільки концепт PAIN (БІЛЬ) входить у склад концептосфери FEAR (СТРАХ). Для характеристики, на позначення рівню страху при відчутті болю, було використано наступні епітети: “*terrible*” (“*causing great fear or alarm; dreadful*” (The Free Dictionary), “*dreadful*” (“*inspiring dread; terrible*” (The Free Dictionary), “*awful*” (“*extremely bad or unpleasant; terrible*” (The Free Dictionary), які вказують на **інтенсивність** болю, його особливості відповідно до конкретних обставин. Використання фразового дієслова “*to struggle alone*” (“*to continue to cope or manage with one’s current situation or condition, especially when it is difficult, inconvenient, or require strenuous effort*” (The Free Dictionary) разом із епітетом “*terrible*” характеризують біль як певний стан, з яким потрібно боротись, який потрібно подолати: “*... instead of struggling along in terrible pain*” (Wolff, 2020: 85). Використання дієслова “*to lodge*” (“*to place, leave, or deposit*” (The Free Dictionary) разом із епітетом “*awful*” демонструють біль, що характеризується нестерпною, жахливою силою, і розташований у горлі, а саме у голосових зв’язках, заважаючи говорити: “*... and an awful pain lodged in his vocal cords like a sliver of bone.*” (King, 2011: 265). В цілому, біль схарактеризовано як жахливий за допомогою епітета “*dreadful*”: “*The pain was dreadful...*” (King, 2011: 195). Вживання лексем “жахливий” (“*terrible*”) та “жахливий, огидний” (“*dreadful*”), як варіантів ключових імен концептів TERROR та DREAD, підтверджує їх статус як складників концептосфери PAIN у готичних романах.

Нами було встановлено, що в більшості випадків, біль схарактеризовано з негативного боку. За допомогою епітетів, найчастіше біль було описано як **болючий**, **пекельний** (“*searing*” – “*extreme*” (Cambridge Dictionary), **пекучий** “*scorching*” (“*capable of causing burns*” (The Free Dictionary), **невблаганний** (“*unrelenting*” – “*having or exhibiting uncompromising determination*” (The Free Dictionary), **нищівний**, **важкий**, (“*crushing*” – “*devastating; overwhelming*” (The Free Dictionary), **жалюгідний** (“*miserable*” – “*causing or accompanied by great*

discomfort or distress’ (The Free Dictionary), **постійний** (*‘constant’ – ‘continually occurring; persistent’* (The Free Dictionary)) і, через використання лексем на позначення конкретних частин людського організму (*‘scalp’, ‘skull’, ‘limbs’, ‘veins’, ‘stomach’*), підсилює вже досягнутий емоційний ефект **страждання, постійності та нестерпності** болю: “... *the searing pain in my scalp...*” (Wolff, 2020: 241); “... *scorching pain* <...> *my stomach...*” (Armentrout, 2020: 414); “...*unrelenting pain*” (Roberts, 2006: 22); “...*crushing pain in my skull...*” (Kristoff, 2021: 590). “... *miserable pain ... through all my limbs...*” (Kostova, 2005: 427); “...*constant pain in her veins, dull but always there...*” (Rollins, 2013: 65).

У більшості випадків, біль зображено як такий, що знаходиться **всередині**. Наступний приклад, за допомогою прислівника *‘inside’* (*‘into or in the interior; within’* (The Free Dicationary)) ілюструє, що біль є всередині людини. Використання дієслова *‘to explode’* (*‘to burst violently as a result of internal pressure’* (The Free Dicationary)) вказує на його несподіваний розвиток та вибух, порівнюючи біль із чимось нестабільним, небезпечним, але, водночас, таким, що може бути гарно прорахованим, як **вибухівка** з часовим механізмом – “*explodes inside of me*”. Таке порівняння підкреслюється за допомогою епітетів **болісний, нестерпний** – *‘excruciating’* (*‘intensely painful; agonizing.’* [https://www.thefreedictionary.com/]), **приголомшливий** – *‘overwhelming’* (*‘overpowering in effect or strength’* (The Free Dicationary)), нестерпний, такий, що зводить з глузду – *‘maddening’* (*‘driving to madness or frenzy; exasperating’* (The Free Dicationary)), використаних для підсилення емоцій від очікування закінчення цього болю: “*Pain—excruciating, overwhelming, maddening—explodes inside of me...*” (Wolff, 2020: 240).

За допомогою епітетів *‘sharp’* (*‘intense; severe’* (The Free Dicationary)), *‘grinding’* (*‘never getting better, changing, or ending’* (The Free Dicationary)) біль зображено, з одного боку, як щось **сильне, нескінчене**, таке, що ніколи не покращується, з іншого – використання дієслова *‘to start’* разом з лексемою *‘an ache’* (*‘a dull, steady pain’* (The Free Dicationary)) і дієслова *‘to become’* разом з лексемою *‘pain’* вказують на **початок та еволюцію** болю до певного ступеню: “*It started as an ache, but it didn’t take long to become a sharp, grinding pain.*” (Hamilton, 2007: 52).

Наслідки болю, який зображено за допомогою лексеми *‘sharp’*, підсиленого епі-

тетом *‘unbearably’* (*‘so unpleasant, distasteful, or painful as to be intolerable’* (The Free Dicationary)), який використовується для позначення **чогось, що не можливо витримати**, продемонстровано за допомогою іншої емоції – люті, гніву – *‘fury’* (*‘violent anger; rage’* (The Free Dicationary)). Поєднання цих двох емоцій підтверджує той факт, що вони є складниками однієї концептосфери (PAIN) та один емоційний стан (*‘pain’*) може перетворюватись на інший (*‘fury’*): “*The pain was unbearably sharp, and I jerked my arm back in fury.*” (Kostova, 2005: 116).

Однією з характеристик болю є його порівняння з **вогнем**. Так, було виявлено, що біль може бути **пекучим**, що зображено за допомогою епітета *‘stinging’* (*‘a sudden burning pain in your eyes, on your skin’* (Cambridge Dictionary)) та розповсюджуватись всюди, на що вказує дієслово *‘to radiate’* (*‘to spread out in all directions from a central point’* (Cambridge Dictionary)), підкреслюючи той факт, що біль формується в якомусь визначеному місці та переміщається звідти до інших частин тіла: “*A sharp, stinging pain radiated out from where my nails dug into my palms.*” (Armentrout, 2020: 82).

Метафоричне порівняння болю з **річкою вогню**, яка наче тече по шкірі, досягається за допомогою використання епітета *‘fiery’* (*‘consisting of or containing fire’* (The Free Dicationary)) та дієслова *‘rippling’* – *‘to ripple’* (*‘to form or display little undulations or waves on the surface, as disturbed water does’* (The Free Dicationary)), підкреслюючи **неконтрольований характер** емоції болю, його силу та невгамовність: “*My entire body jerked as fiery pain rippled across my skin*” (Armentrout, 2020: 172).

Наступний приклад підсилює асоціацію болю з чимось нестримним, швидким та неконтрольованим, зокрема – з **виверженням вулкану**, що досягається за допомогою дієслова *‘to erupt’* (*‘to throw or force something out violently, as lava, ash, and gases’* (The Free Dicationary)): “*Fiery pain erupted...*” (Armentrout, 2020: 310).

В досліджуваних романах біль умовно розподіляється на **фізичний** (*‘physical’*), **ментальний** (*‘mental’*), та **емоційний** (*‘emotional’*), що зображено за допомогою відповідних епітетів: “... *they felt physical pain...*” (Armentrout, 2020: 33); “... *going on based on the mental pain...*” (Armentrout, 2020: 59), або вказує на їх відсутність за допомогою заперечної частки *‘no’*: “*No pain, physical or emotional*”. (Armentrout, 2020: 15). Виходячи

з особливостей досліджуваних романів, біль ще зображується як **‘людський’**, такий, який притаманний смертним (*‘mortal’* (*‘liable or subject to death; not immortal’*) [https://www.thefreedictionary.com/]) використовується як антитеза до емоцій, які характерні безсмертним створінням: *“There is no mortal pain that can touch me.”* (Kristoff, 2020: 319). Так само біль співвідноситься з кров’ю, що зображено за допомогою метонімічного епітету *“bright red pain”*, оскільки кров, зазвичай, асоціюється із червоним кольором: *“My throat seized tight as bright red pain lanced through my belly”* (Kristoff, 2020: 374). Прокляття, яке існує в крові безсмертних істот – вампірів, метафорично описано за допомогою лексеми *‘constant’* (*‘unchanging in nature, value, or extent; invariable’*) (The Free Dicationary), на позначення його постійності, неможливості його змінити та болі, яке це прокляття приносить в життя: *“...constant pain in her veins, dull but always there...”* (Rollins, 2013: 65).

Зображення болю за допомогою епітету **запаморочливий** – *‘delirious’* (*‘of, suffering from, or characteristic of delirium’*) (The Free Dicationary) вказує на його тимчасовий ефект: *“... I was near delirious with pain.”* (Kristoff, 2020: 483). Такий опис демонструє те, що болю можна позбутись, що підкреслено за дієсловом **‘знищити’** – *‘to obliterate’* (*‘to remove or destroy completely so as to leave no trace’*) (The Free Dicationary), хоча це й буде означати, що можна втратити себе – *“make me utterly forget ever! myself.”*: *“...obliterate pain and make me utterly forget ever! myself.”* (Rice, 2008: 248).

Специфіка досліджуваних романів передбачає визначення болю, як чогось **позитивного**, такого, що приносить задоволення. Відомо, що укуси вампіра може бути не лише болючим, а й викликати насолоду як у самих вампірів, так і в їх жертв. Використання метафори *‘sharp fangs’* на позначення укусу та епітет **‘солодкий’** – *‘sweet’* (*‘pleasing to the mind or feelings’*) (The Free Dicationary) вказують на задоволення та насолоду, яку людина отримує від укусів: *“The sweet, sharp pain of fangs...”* (Hamilton, 2007: 11). Так само, такі укуси автор характеризує за допомогою епітетів *‘bearable’* – **‘такий, що можна терпіти’** (*‘capable of being endured’*) (The Free Dicationary) та *‘different’* – **‘інший’** (*‘dissimilar; unlike; separate and distinct’*) (The Free Dicationary), оскільки задля отримання задоволення люди готові майже на все, навіть на те, щоб стати прислужниками вампірів: *“... but the pain was different, bearable.”* (Hamilton, 2007: 33).

but the pain was different, bearable.” (Hamilton, 2007: 33).

Отже, за допомогою епітетів біль можна умовно поділити на позитивний та негативний. Негативні характеристики емоції болю включаються в себе різні його ступні та інтенсивність, такі як жахливий (*‘terrible’*), страшний (*‘dreadful’*) та інші. Поширеним є опис болю як болючого (*‘searing’*) та пекельного (*‘scorching’*), що підсилюється порівнянням із виверженням вулкану (*‘eruption’*) та вогнем (*‘fiery’*), підсилюючи нестримний, вибуховий та постійний (*‘constant’*) характер болю. Цікавим видається поділ болю на фізичний (*‘physical’*), ментальний (*‘mental’*), емоційний (*‘emotional’*) та, водночас, протиставлення смертного болю (*‘mortal’*) емоціям безсмертної істоти. З позитивного боку біль має характеристику задоволення (*‘sweet’*), яке є наслідком від укусів вампірів, та вказівку на те, що біль можна терпіти (*‘bearable’*), за умови приємних відчуттів.

Метафора є одним із найяскравіших способів передати враження від набутого досвіду. Так, характеристика болю за допомогою іменника *‘explosion’* (*‘a release of mechanical, chemical, or nuclear energy in a sudden and often violent manner with the generation of high temperature and usually with the release of gases’*) (The Free Dicationary) на позначення **вибуху** або характеру того, що відбувається, та за допомогою епітету *‘paralyzing’*, як такого, що паралізує, утворює метафоричний образ болю як такого, що є **несподіваним, неочікуваним та непереборним**. Використання повтору лексеми *‘pain’*, ще раз акцентує увагу читача на важливості цього феномену для героїні, на ролі, яку біль відіграє в її житті: *“An explosion of pain. <...> The pain in his arm was paralyzing”* (King, 2011: 43). Так само, використання лексеми **‘вулкан’** – *‘volcano’* є метафоричним порівнянням звуку, який вирвався у героя з чимось дуже **сильним, пекучим та неочікуваним**, як от **‘вулкан зі злості та болю’** (*“sound was a volcano of fury and pain”*). Подальше порівняння зображує біль як щось, що може з чимось, що може пробиратись дуже глибоко всередину, що зображено фразою *‘deep inside’* (*‘near the middle of something’*) (Cambridge Dictionary), вказуючи на намагання болю опинитись якомога глибше, ближче до центру людини, що підкреслюється дієсловом *‘to cut’*, на позначення спроби пробитись кудись (*‘to go directly and often hastily’*) (The Free Dicationary). Результатом такого проник-

нення стало розташування болю всередині героя, яке неможливо змінити, що зображено за допомогою словосполучення “*irrevocably fissured*” (“*impossible to retract or revoke*” (The Free Dictionary): “*The sound that tore from me was a volcano of fury and pain that cut so deep, it irrevocably fissured something inside of me.*” (Armentrout, 2020: 314).

Інший приклад ілюструє **постійність** болю, його присутність в житті з самого початку. Використання метафори “*the source of pain and promise*” є описом татуювання, яке героїня отримала при народженні, як символ боротьби за чистоту своєї крові, свого роду, який було зневажено. Ще більш символічним є місце, де знаходиться татуювання – на горлі (“*fingers rose to her throat*”), метафорично вказуючи на той факт, що кожен подих є нагадуванням про тягар болю та страждання. В той самий час лексема “*promise*” (“*the act of saying that you will certainly do something*” (Cambridge Dictionary) є натяком на можливість змін у майбутньому, вірогідність позбутися болю за умови належних вчинків: “*Her fingers rose to her throat, to touch the source of pain and promise*” (Rollins, 2013: 32).

Специфікою досліджуваних романів продиктовано ще дві метафори, які є відображенням головних героїв готичних романів – вампірів та їх побоювань. З одного боку, метафора “*the pain of silver*” вказує на острах срібла як такого, та всього, що зроблено з цього металу, оскільки він приносить **страждання**. Використання прислівника “*firsthand*” (“*received from the original source*” (The Free Dictionary) вказує на те, що біль від срібла була пережита головним героєм і він знає про неї з власного досвіду: “*Rhun knew firsthand the pain of silver*” (Rollins, 2013: 135).

Іншим предметом, наслідки від якого було зображено метафорично (“*the pain of the cross*”), став хрест. Як відомо хрест є тим, чого бояться вампіри, те, чого вони намагаються уникати і тим, що приносить їм сильний біль. У наведеному нижче прикладі, хрест (“*cross*”) було зображено як **джерело** болю, яке допомагає герою **зосередитись на чомусь іншому**, для перемоги над ворогом: “*...he fought to focus on the woods, on the pain of the cross in his burning palm...*” (Rollins, 2013: 139).

З іншого боку, біль може приносити певне **задоволення** або бути нагородою за гарні вчинки. У наведеному нижче прикладі, метафора “*silver of pain*” отримує позитивне значення. Так, головний герой отримав татую-

вання з частинками срібла, як **винагороду** за гарну службу, що підтверджується використанням дієслова “*to reward*” (“*to give (something) to (someone), esp in gratitude for a service rendered*” (The Free Dictionary). Традиція ордену, в якому служить головний герой передбачає такі татуювання, як нагадування про змішану природу самих істот (вони є наполовину людьми, наполовину вампірами), які протистоять силам зла – вампірам: “*... I was rewarded with a sliver of pain and a thin line of red across my skin.*” (Kristoff, 2021: 67).

Той самий біль від татуювання, а точніше – від чорнила, яким воно було зроблене, **може збивати з пантелику** (“*to befuddle*” – “*to cause (someone) to be unable to think clearly; confuse; to stupefy with alcohol; intoxicate*” (The Free Dictionary), що зображено за допомогою метафори “*the pain of his ink*”, оскільки саме чорнило містить в собі елементи срібла, які причиняють біль вампірам: “*Befuddled with the pain of his ink.*” (Kristoff, 2021: 503).

Використання метафори на позначення чогось **гострого, ріжучого** – “*sharp*” (“*having a thin edge or a fine point suitable for or capable of cutting or piercing*” (The Free Dictionary) для опису болю, підкреслюється використанням лексеми “*slice*”, яка має значення як частини від цілого (“*a thin broad piece cut from a larger object*” (The Free Dictionary), так і назву певного гострого ножа, який використовується для нарізання їжі (“*a knife with a broad, thin, flexible blade, used for cutting and serving food*” (The Free Dictionary). Використання фразового дієслова “*to cut through*” (“*travel across or pass over*” (The Free Dictionary) на позначення проникаючої дії, разом з лексемою “*chest*” (“*the part of the body between the neck and the abdomen, enclosed by the ribs and the breastbone; the thorax*” (The Free Dictionary), підтверджує на той факт, що біль може різко проникати у найважливіші частини людського тіла. Використання анафори “*No sorrow. No dread.*” для заперечення емоції ‘смуtku’ та ‘побоювання’ за допомогою заперечної частки “*no*”, та прислівник “*just*” (“*no more than; merely; only*” (The Free Dictionary) разом з лексемами ‘біль’ (“*pain*”) та ‘злість’ (“*anger*”), вказують на протиставлення одних емоцій іншим, на факт їх спорідненості та можливість заміщення одних емоцій іншими, сильнішими. Такий ефект досягається за допомогою використання ідіоматичного виразу “*so much*” (“*an amount that you do not know or state exactly*” (Cambridge Dictionary) для вказівки на невизначений

ступінь злості: “A *sharp slice of pain that cut through my chest. No sorrow. No dread. Just pain and anger...so much anger.*” (Armentrout, 2020: 316). Використання ключових імен вищезгаданих концептів на позначення емоцій (*‘sorrow’, ‘dread’, ‘anger’*) вказує на їх взаємозв’язок та підтверджує їх поєднання в рамках концептосфери PAIN.

Метафора болю як колодязю (*‘well’ – ‘a deep hole or shaft sunk into the earth to obtain water’* (The Free Dictionary)), передбачає наявність негативного досвіду, спогадів та схованих глибоко всередині переживань, які характеризують відповідний емоційний стан людини. Зазвичай, людина намагається приховати такий стан, що зображено за допомогою дієслова *‘to hide’* і прийменника *‘behind’*. Також цей стан маскується за допомогою певних позитивних (*‘charming’ – ‘fascinating or delightful; very likeable’* (The Free Dictionary)) рис характеру, які демонструються всім навколо, або навпаки, зухвалою поведінкою, на що вказує використання прикметника *‘teasing’* (*‘annoying or making fun of someone persistently’* (The Free Dictionary)), для того, щоб приховати свій справжній емоційний стан: “A *well of pain hidden behind a teasing and charming personality*” (Armentrout, 2020: 159).

Отже, біль метафорично зображено у вигляді вибуху (*‘explosion’*), що підтверджує визначений раніше вибуховий, нестатичний та непостійний характер емоції болю. Визначення болю як чогось гострого, ріжучого, що походить від певних речей, таких як хрест (*‘cross’*) або срібло (*‘silver’*) метафорично демонструє його глибинний характер, підкреслюючи емоційну забарвленість всіх дій та переживань героїв. Метафора колодязю (*‘well’*) вказує на наявність великої кількості переживань, які приховані всередині.

Використання **анафори** для підсилення ефекту опису певних емоцій, зокрема болю, відображає стан героїв у конкретних ситуаціях. Зокрема вживання паралельних конструкцій та повторів у наведеному нижче прикладі сприяє **посиленню атмосфери болю**, в якій знаходиться героїня після пережитих подій. Порівняльна конструкція *‘as ... as’*, яка описує однаковий ступінь знання (*‘know’*) про біль в різних людей, робить їх **спорідненими**, схожими одне на одного. Анафора *“that pain”* вказує на певний тип болю, який викладає конкретні відчуття, зокрема переживання *‘worry’ – ‘to feel uneasy or concerned about something; be troubled’* (The Free Dictionary):

“...that he knows as much about pain as I do. *It’s that pain I think of most as I sit here in the dark. That pain that makes me worry ...*” (Wolff, 2020: 31).

Паралельні конструкції, з використання повторення лексеми *‘pain’*, вказують на спробу героя наголосити на **аналогії срібла** (*‘silver’*), яке є внутрішнім ворогом для вампірів, та справжніх, **реальних ворогів** (*‘enemy’*): “*Pain was for the enemy. Pain and silver.*” (Kristoff, 2021: 522).

Повторення епітету *‘terrible’* разом із лексемою *‘pain’* вказує на характеристику болю в рамках концептосфери, як **‘жахливого’**: “...a *terrible pain, a pain so terrible...*” (Rice, 2008: 257). Наведений вище приклад вказує на частотну характеристику болю саме за допомогою епітету *‘terrible’*, демонструючи його істинну природу, завдяки повторенню власне лексеми *‘pain’* і підсилювальної частки *‘so’* (*‘to a great extent’* (The Free Dictionary)).

Повторення лексеми *‘pain’* як ключового імені концепту PAIN, на позначення емоції болю, вказує на частотність переживання вищезгаданої емоції. У наведеному нижче прикладі автор також використовується поєднання повторення з протиставленням. У наведеному нижче прикладі бачимо дві різні антитези 1) “*will be pain – will not be all pain*” та 2) “*will be pain – nor will this pain be the last*” для підкреслення рівня болю, який відчувають герої. З одного боку, використання стверджувальної форми майбутнього часу *‘will be’* вказує на той факт, що в майбутньому героїв очікують болісні переживання, однак, використання заперечної форми *‘will not be’* разом із займенником *‘all’* (*‘the entire or total number; amount, or quantity; totality’* (The Free Dictionary)) підкреслюють, що пережитий ними біль буде не мати продовження, буде не всім болісним досвідом, який їх доведеться пережити. Друга антитеза вказує на те що біль, який герої перенесуть в майбутньому, буде не останнім під час їх подорожі, на що вказує прикметник *‘the last’* (*‘being, coming, or placed after all others; final’* (The Free Dictionary)): “*There will be pain for us all, but it will not be all pain, nor will this pain be the last*” (Stoker, 1994: 160).

Наступний приклад ілюструє еволюцію болю за допомогою повторення лексеми *‘pain’*. Споріднення **світла** (*‘light’*) та **болі** (*‘pain’*) за допомогою сполучника *‘and’* (*‘as well as’* (The Free Dictionary)) характеризує два поняття як такі, що можуть приносити однаковий біль. Однак, із закриттям очей (*‘closed*

ту eyes”) світло зникло, від нього вдалось сховатись, а біль залишився. Емоційний стан героя вказує на те, що біль не лише залишився (“stayed”), а ще й переріс у щось інше, у біль іншого гатунку – такий, що викликає нудоту, є постійним та притупленим, схарактеризований за допомогою прикметника ‘nauseating’ (‘causing disgust, loathing, or revulsion’ (The Free Dictionary) та іменника ‘ache’ (‘a dull, steady pain’ (The Free Dictionary): “I closed my eyes against the light and the **pain**, but the **pain** stayed. The **pain** was a nauseating ache.” (Hamilton, 2007: p. 32).

Використання **анадіпложісу** у наведеному нижче прикладі вказує на необхідність уточнення, специфікації ставлення героя до болю. Вірогідність наявності болю, описана за допомогою конструкції третього типу умовних речень (“would have been better”), визнається як краща ситуація, ніж відсутність болю, оскільки він був **реальним**, описаним за допомогою прикметника ‘real’, підсиленого за допомогою ідіоми ‘at least’, яка демонструє позитивну характеристику досвіду у порівнянні з отриманим раніше негативним (‘used to emphasize a somewhat positive aspect following a negative one’): “It **would have been better** if there had been **pain**. **Pain** was **at least real**.” (King, 2011: 254). Таким чином, пережитий біль в минулому може бути кращим досвідом, ніж якісь нові, вигадані емоції, які можуть мати місце в майбутньому.

Тому, використання анафори та інших видів повторів сприяє створенню опису болю як такого, який можна порівняти з іншими емоціями, які є характерними для живих істот (‘worry’). Частотне використання лексеми ‘pain’ з конкретними прикметниками вказує на усталену характеристику, сприйняття болю як ‘жахливого’ (‘terrible’), огидного (‘nauseating’), тобто такого, який пов’язаний з негативними емоціями, однак все ж ‘реального’ (‘real’) та кращого ніж той, що був раніше.

Порівняння характеризує певний об’єкт або явище з різних боків, вказуючи на паралелі, які можуть існувати з іншими об’єктами або феноменами. Біль, як емоція нестабільна, змінна, досить часто порівнюється з різними погодними умовами, зокрема тими, які є несподіваними, неконтрольованими та такими, які важко контролювати. Так біль метафорично порівнюється з **лавиною** (‘avalanche’ – ‘a fall or slide of a large mass of material, especially of snow, down a mountainside’ (The Free Dictionary), яка

є несподіваною, швидкою та небезпечною. Порівняння стає більш яскравим за допомогою використання дієслова ‘to hit’ (‘to come into contact with forcefully; strike’ (The Free Dictionary), для посилення цієї схожості. Так само використання іменника ‘loneliness’ (‘the state of being alone in solitary isolation’ (The Free Dictionary) вказує на самотній характер чогось, ізольованість, так само, як і лавини, зазвичай не спускаються великими кількостями та в сильно людних місцях: “**The pain, the loneliness, of his existence hits me like an avalanche.**” (Wolff, 2020: 204).

Іншим явищем природи, з ким порівнюється біль є блискавка (‘lightning’ – ‘a brilliant electric discharge in the sky’ (The Free Dictionary), яка з’являється несподівано, є невідворотною та має непередбачувані наслідки: “**A bolt of pain, “like lightning...”** (King, 2011: 83).

Порівняння болісного крику (“a scream full of blood and pain”) з дуже **гострим об’єктом**, на кшталт ножа, досягається за допомогою епітету ‘sharp’ (‘having a thin edge or a fine point suitable for or capable of cutting or piercing’ (The Free Dictionary) та прислівника ‘enough’ (‘to a satisfactory amount or degree; sufficiently’ (The Free Dictionary), а також описового звороту “to stab deep into his head” для вказівки на той факт, що об’єкт може проникати всередину людської голови і приносити досить болісні відчуття та емоції: “... a scream burst forth, **full of blood and pain, sharp enough to stab deep into his head**” (Rollins, 2013: 42).

Татування, яке було зроблене чорнилами з частками срібла, приносить відчуття пульсуючого болю (“throbbing with pain”) та страждання істоті, яка є вразливою до срібла. Використання порівняння “burning like fire” вказує на пекучий біль, який воно викликало, а отже і негативні емоції, якими, зазвичай, цей біль супроводжується: “I looked down to the new **tattoo in my palm. Throbbing with pain. Burning like fire.**” (Kristoff, 2021: 85).

Той факт, що біль може бути вічним, продовжуватись протягом всього життя, виражено за допомогою гіперболи, яка за допомогою перебільшення продовжує час, який триває біль. Так, використання іменника ‘lifetime’ (‘the period of time during which an individual is alive’ (The Free Dictionary) вказує на ціле життя, прожите у стані болі та рабстві (‘servitude’ – ‘lack of personal freedom as to act as one chooses’ (The Free Dictionary): “...was sentenced to **a lifetime of pain and servitude**” (Rollins, 2013 : 227). Такі ж довготривалі

страждання підтверджує і використання вказівки на час пережитого болю, який тривав настільки довго (*“lived so long with pain”*), що час без болю був ледве помітним (*“barely noticed”*), підсилюючи цей ефект використанням прислівника *‘barely’* (*‘hardly; only just; almost not’* (The Free Dictionary) : *“She had lived so long with pain she barely noticed it [absence of pain].* (Rollins, 2013 : 192).

Висновки. Отже, за допомогою різноманітних стилістичних прийомів досягається опис болю як такого, що легко співвідноситься з різними природними явищами, здебільшого – нестабільними та неконтрольованими, такими як лавина (*‘avalanche’*), блискавка (*‘lightning’*), демонструючи несподіваний та нестатичний характер болю, його невідворотність та руйнівний характер. Сутність стилістичних прийомів полягає у порівнянні проявів болю із гострим предметом, зокрема ножем або скальпелем, які можуть бути досить точними, однак проникають глибоко всередину людського організму або конкретних його частин. Перспективу дослідження вбачаємо у подальшому розгляді функціонування стилістичних прийомів для опису болю у різних типах дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голубовська І., Харитонova Д. Гіперконцепт європейськості у дзеркалі фреймового аналізу (на матеріалі промов українських політичних діячів). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2019. Вип. 13. С. 77–93.
2. Малиненко О. Особливості лінгвістичної категоризації емоцій. *Нова філологія*. 2014. №62. С. 186 – 192.
3. Цимбалістова О. А., Примоленна Ю.Г. Психофізіологічні аспекти болю. *Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference “Scientific Goals and Purposes in XXI Century”* (March 19-20, 2024. Seattle, USA. №193. P. 172–177.
4. Armentrout J. From Bloom and Ash. St. Augustine, USA : Blue Box Press, 2020. 627 p.
5. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary> (дата звернення: 24.03.2025).
6. Chentsova-Dutton, Y. Emotions in cultural dynamics. *Emotion Review*, 12(2), 2020 48–64.
7. Hamilton L. Guilty pleasures. New York, USA : Jove, 2007. 168 p.
8. King S. Salem's Lot. New York, USA : Anchor, 2011. 653 p.
9. Kostova E. The Historian. New York, USA : Little, Brown and Company/Hachette, 2005. 704 p.
10. Kristoff J. Empire of the Vampire. New York, USA : St. Martin's Press, 2021. 741 p.
11. Rice A. Interview with the vampire. New York, USA : Sphere, 2008. 308 p.
12. Roberts N. Morrigan's Cross. New York, USA : Jove, 2006. 321 p.
13. Rollins J. The Blood Gospel. New York, USA : Harper, 2013. 736 p.
14. Stoker B. Dracula. England: Penguin books, 1994. 353 p.
15. The Free Dictionary by Farlex. URL: <https://www.thefreedictionary.com/> (дата звернення: 24.03.2025).
16. Wolff T. Crave. Entangled, UK :Teen, 2020. 575 p.

REFERENCES:

1. Holubovs'ka, I., Kharytonova, D. (2019). Hiperkontsept yevropeys'kist' u dzerkali freymovoho analizu (na materialy promov ukrayins'kykh politychnykh diyachiv) [The hyperconcept Europeaness in the mirror of frame analysis (based on the speeches of Ukrainian political figures)]. *Odes'kyy lnhvistychnyy visnyk*. Vyp. 13. S. 77–93. [in Ukrainian].
2. Malynenko, O. (2014). Osoblyvosti lnhvistychnoyi katehoryzatsiyi emotsiy. [Linguistic categorization of emotions]. *Nova filolohiya*. №62. S. 186 – 192 [in Ukrainian].
3. Tsymbalistova, O. A., Prymolenna, YU. H. (2024). Psykhofiziologichni aspekty bolyu. [Psycho-Physiological aspects of pain]. *Materialy 6-yi mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi «Naukovi tsili ta pryznachennya v XXI stolitti»* (19-20 bereznaya 2024 r. Sietl, SSHA. №193. S. 172–177. [in Ukrainian].
4. Armentrout, J. (2020). From Bloom and Ash. St. Augustine, USA : Blue Box Press.
5. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary> (дата звернення: 24.03.2025).
6. Chentsova-Dutton, Y. Emotions in cultural dynamics. *Emotion Review*, 12 (2), 2020 48–64.
7. Hamilton, L. (2007). Guilty pleasures. New York, USA : Jove.
8. King, S. (2011). Salem's Lot. New York, USA : Anchor.
9. Kostova, E. (2005). The Historian. New York, USA : Little, Brown and Company/Hachette.
10. Kristoff, J. (2021). Empire of the Vampire. New York, USA : St. Martin's Press.
11. Rice, A. (2008). Interview with the vampire. New York, USA : Sphere.
12. Roberts, N. (2006). Morrigan's Cross. New York, USA : Jove.
13. Rollins, J. (2013). The Blood Gospel. New York, USA : Harper.
14. Stoker, B. (1994). Dracula. England: Penguin books.
15. The Free Dictionary by Farlex. URL: <https://www.thefreedictionary.com/> (дата звернення: 24.03.2025).
16. Wolff, T. (2020). Crave. Entangled, UK : Teen.